

Možnosti řešení melazma a hyperpigmentací kůže

MUDr. Lucia Mansfeldová

Kožní ambulance Almiaderm, Praha

Hyperpigmentace se klinicky projevují jako ohraničené nebo difúzní ztmavnutí kůže, které nejčastěji vznikají poruchou tvorby a distribuce melaninu. Častěji se objevují u lidí s tmavým fototypem v důsledku intenzivnější syntézy melaninu. V prevenci a léčbě hyperpigmentací je důležité léčit i základní onemocnění, které je vyvolává. Zároveň symptomaticky aplikujeme lokální zesvětľující přípravky, chemický peeling, kryoterapii, microneedling, plazmaterapii, světelnou nebo laserovou terapii. V praxi často musíme volit kombinaci jednotlivých metod a důslednou fotoprotekci. Pečlivá dermatologická anamnéza, kožní vyšetření a případně kožní biopsie z projevu mohou pomoci včas vyloučit malignitu. U difúzních hyperpigmentací je potřeba zvážit autoimunitní, metabolickou nebo infekční etiologii. Terapie hyperpigmentací bývá často zdoluhavá a obtížná, proto je velmi důležité pacienta správně motivovat, čímž zvýšíme vzájemnou důvěru a podpoříme ochotu pacienta spolupracovat a dodržovat naše doporučení.

Klíčová slova: hyperpigmentace, terapie, fotoprotekce, melazma, pozánětlivá hyperpigmentace.

Treatment options for melasma and skin hyperpigmentation

Hyperpigmentation of the skin manifests itself clinically as circumscribed or diffuse darkening of the skin, which is most often caused by a disorder in the production and distribution of melanin. They are more common in people with a dark phototype due to more intense melanin synthesis. In the prevention and treatment of hyperpigmentation, it is important to treat the underlying disease that causes them. At the same time, we symptomatically remove hyperpigmentation with local lightening preparations, chemical peels, cryotherapy, microneedling, plasmatherapy, light or laser therapy. In practice, we often have to choose a combination of individual methods accompanied by consistent photoprotection. A thorough dermatological history, skin examination and possibly skin biopsies from the manifestation can help to eliminate malignancy. For diffuse hyperpigmentation, autoimmune, metabolic or infectious etiology should be considered. Hyperpigmentation therapy is often lengthy and difficult, so it is very important to motivate the patient properly, which will increase mutual trust and support the patient's willingness to cooperate and follow our recommendations.

Key words: hyperpigmentation, therapy, photoprotection, melasma, postinflammatory hyperpigmentation.

Hyperpigmentace kůže se klinicky projevuje jako ohraničené nebo difúzní ztmavnutí kůže, která nejčastěji vzniká poruchou tvorby a distribuce melaninu. Častěji se objevují u lidí s tmavým fototypem v důsledku intenzivnější syntézy melaninu. Kromě melaninu se může hromadit hemoglobin, karoten, za patologických okolností např. hemosiderin, bilirubin, biliverdin, kyselina homogentisová nebo exogenní pigmenty (1).

Hyperpigmentace dělíme na vrozené (ephelides, Peutz-Jeghersův syndrom) a získané (Tab. 1, 2). Mezi nejčastější získané loka-

lizované hyperpigmentace řadíme pozánětlivé hyperpigmentace (PIH), melazma, solární lentiga, ephelides (pihy) a skvrny typu café au lait. Tyto stavy jsou obecně benigní, ale mohou být pro pacienty stresující. Difúzní hyperpigmentace často souvisí s metabolickými poruchami, užíváním některých léků, malignitou nebo v souvislosti s autoimunitním či infekčním onemocněním. Vzhledem k uvedenému, je proto vždy důležité nejdřív hledat vyvolávající příčinu a léčit cíleně. Až poté se zaměřit na odstranění sekundárně vzniklé hyperpigmentace.

Existuje mnoho příčin difúzní hyperpigmentace. Metabolické příčiny hyperpigmentace zahrnují nedostatek vitaminů, např. vitamin B12 a kyselina listová. Při laboratorním vyšetření se proto zaměřujeme na tyto vitaminy, dále na hladinu sérového kortizolu, adrenokortikotropního hormonu (ACTH), funkci štítné žlázy a hladinu železa. Difúzní hyperpigmentace mohou způsobit i malignity, někdy vznikají v souvislosti s melanomem.

Základní patogeneze lokalizovaných i difúzních hyperpigmentací je stejná, uplatňují se zde zánětlivé mediátory, jako jsou prosta-